

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

Ny Fafo-rapport: Lovfestet minstelønn: Norden og Europa. I løpet av 2000-tallet har temaet lovbasert minstelønnsregulering fått fornyet aktualitet i Europa. De fleste europeiske land har allerede ordninger med lovfestet minstelønn, mens dette så langt har vært en fremmed tanke i nordisk sammenheng. I rapporten *Lovfestet minstelønn: Norden og Europa* beskriver Fafo-forskerne Line Eldring og Kristin Alsos hvordan slike ordninger er utformet, hvilke virkninger de har. (Fafo Østforum, 26.03.12) Les mer om, og last ned, Fafo-rapporten [Lovfestet minstelønn: Norden og Europa](#)

"The FORMULA Conference 2012"

Fri bevegelse av tjenester og arbeidsmarkedsregulering i et utvidet EU og EØS var tema for Formula internasjonale avslutnings-konferanse i Oslo 22. - 23. mars 2012. Prosjektet har vært ledet av professor Stein Evju, Institutt for Privatrett, Universitetet i Oslo, i samarbeid med Fafo. Working Papers er nå tilgjengelig på konferansens nettside. (Fafo Østforum, 26.03.12) [Les mer Working Papers](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING[Temaside om allmenngjøring](#)

Rettsak om allmenngjøring av tariffavtaler i verftsindustrien. 20. mars starter ankesaken i tvisten mellom Tariffnemnda og NHO om allmenngjøring av tariffavtaler i verftsindustrien. Da skal Borgarting lagmannsrett ta stilling til saken ni verft har reist mot staten om allmenngjøringsordningen. I januar kom det en uttalelse fra EFTA-domstolen, som langt på vei gir arbeidsgiversiden rett i at det ikke er lovlig å allmenngjøre bestemmelser for reise, kost og losji. (Fafo Østforum, 19.03.12) [Les mer](#) Ankesak i [Borgarting lagmannsrett 20.- 28. mars](#) Se også: [Årelang strid](#) (Fri Fagbevegelse, 22.03.12) [LO og NHO har stått uvanlig hardt mot hverandre i striden om allmenngjøring](#) (Fri Fagbevegelse, 22.03.12)

Statens advokat: - EFTA-domstolen binder ikke norske domstoler, de gir rådgivende uttalelser. - Høyesterett sier at EFTA-domstolen skal tillegges betydelig vekt. Men hvorvidt og i hvilken grad deres kjennelse skal legges til grunn, er opp til lagsmannsretten, sa statens advokat Pål Wennerås da ankesaken om allmenngjøring fortsatte onsdag. – Konsekvensene av NHOs argumentasjon er at det er lite annet enn minstesatser som kan allmenngjøres. Da undergraves selve allmenngjøringsloven. Vinner de fram vil det også få betydning både for tariffavtaler som er allmenngjort i dag, og framtidig allmenngjøring, sa Wennerås. (Magasinett, 22.03.12) [Les mer](#)

NHO: - Utenbystillegget har en utestengende effekt for utenlandske tilbydere. NHOs advokater gikk til angrep på utenbystillegget, overtidsbetaling og arbeidstida da ankesaken om allmenngjøringsordningen startet tirsdag. - Utenbystillegget er formelt sett nøytralt, men det er diskriminerende i praksis fordi tillegget alltid må betales ut til utenlandske, utsendte arbeidere. Innenlandske arbeidere skal ha tillegget av og til, men som regel ikke, sa NHO-advokat Ingvald Falch. NHO mener fagbevegelsens hensikt ikke er å beskytte utenlandske arbeidere, men å beskytte seg *mot* utenlandske arbeidere. (Magasinett, 21.03.12) [Les mer](#)

Fellesforbundet håper på medhold i lagmannsretten. Denne uka starter ankerettsaken om allmenngjøring av Fellesforbundet tariffavtalen mellom LO og NHO ved verftene. Sekretær i Fellesforbundet, Liv Christiansen, håper retten vil komme til at reise, kost og losji skal komme i tillegg til minstelønn. Dersom staten ved Tariffnemnda taper denne saken, vil norske bedrifter bli diskriminert i konkurransen om å tilby arbeid til verftene. Rettsaken varer frem til 28. mars, men dommen kan ikke forventes før etter påske. (Fellesforbundet, 20.03.12) [Les mer](#)

Allmenngjøring og innleie vanskelige spørsmål i frontfagsoppgjøret. Den 20. mars starter rettsaken i Borgarting lagmannsrett som griper rett inn i tariffoppgjøret. – Med den rettsaken gående er det helt utenkelig å gå med på endringer i allmenngjøringsordningen, sier direktør for arbeidsliv i Norsk Industri, Tore M. Sellæg. Han mener det heller ikke er noen opplagt sak at innleide arbeidstakere skal ha samme vilkår som fast ansatte, et annet viktig krav fra Fellesforbundet. (Magasinett, 16.03.12) [Les mer](#) Se også: [Tøffe forhandlinger om vikarer og pappafri](#) (Byggeindustrien, 16.03.12)

Res Publicas
konferanse om
sosial dumping

Res Publica inviterer til konferanse om sosial dumping 28. mars 2012. Europa er rammet av en finanskriser som har produsert millioner av fattige. Hva er omfanget av sosial dumping i Norge? Hvilke tiltak setter regjeringen inn mot sosial dumping? Hva betyr økt arbeidsinnvandring for norsk arbeidsliv? Konferanseinnledere er: Jan Davidsen, Jan-Erik Støstad, Audun Lysbakken, Stein Reegård, Ottar Brox, Line Eldring, Jonas Bals, Ketil Raknes og Erik S. Reinert. Statssekretær Støstad innleder om regjeringens tiltak mot sosial dumping, og Fafo-forsker Eldring skal presentere evalueringen av tiltakene. Konferansen arrangeres 28. mars 2012 kl 10-16, på P-hotels, Grensen 19 i Oslo. [Konferanseprogram](#)
[Link til påmelding](#)

Ulike oppfatninger om omfanget av sosial dumping i kommunesektoren. KPMG har på oppdrag fra KS kartlagt omfanget av tjenesteskaffelser i kommunesektoren, og også søkt å vurdere risikoen for sosial dumping. Undersøkelsen avdekket klart ulike oppfatninger av sosial dumping i kommunesektoren. Mens tre prosent av innkjøpere og sju prosent av administrative ledere svarer at det hadde forekommet sosial dumping i egen kommune det siste året, svarer hele 17 prosent av tillitsvalgte det samme. (KS, 16.03.12) [Les mer](#)
Se også: [Det foreslås to typer tiltak for å forhindre sosial dumping](#) (KS, 16.03.12)
Last ned rapporten "[Sosial dumping](#)" ved [anskaffelser i kommunesektoren](#) (KPMG)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Ny rapport fra NIBR om innvandrere i Distrikts-Norge. Hva skal til for at flykninger, arbeidsinnvandrere og familieinnvandrere velger å bli boende i en distriktskommune? En ny rapport fra NIBR viser at arbeid, bolig og sosial trygghet for barn er blant de viktigste tingene innvandrere i distriktskommuner trekker frem som grunner for å bli boende. (NIBR, 22.03.12) [Les mer](#) Last ned: [NIBR-rapport "Derfor blir vi her" - innvandrere i Distrikts-Norge](#)
Se også: [Innvandrere holder liv i distriktene](#) (Nationen, 26.03.12)

- Innvandringen fra Polen en vinn-vinn-situasjon. Bortsett fra enkelte uheldige barnevernssaker følger ikke NUPI-forsker Jakub Godzimirski at den polske innvandringen, som særlig tiltok etter EU-utvidelsen i 2004, har skapt noe særlig problemer. – Polakkene som kommer hit får på mange måter et bedre liv. Og mange polske spesialister fyller nisjer i arbeidsmarkedet som hadde vært vanskelig å fylle på andre måter, sier Godzimirski, som tror mange av polakkene vil bli boende. (Utrop, 20.03.12) [Les mer](#)

- Synd om folk kommer hit med gale forventninger. Deler av norsk arbeidsliv skriker etter arbeidskraft, og regjeringen må legge mer til rette for at søreuropeere kan jobbe i Norge, mener Akademikerne. Det er ikke statens

oppgave å forsyne norske bedrifter med søreuropeere på jobb jakt, mener arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (Ap). - Arbeidsledige søreuropeere har lov og rett til å søke arbeid i Norge og rett på assistanse og veiledning fra NAV, sier hun. (Aftenposten, 20.03.12) [Les mer](#)
Se også: [Arbeidsbunken til NAV Eures vokser](#) (Aftenposten, 20.03.12) [Kommentar: - Hvilken arbeidsminister?](#) (Bygg.no, 21.03.12)
[Nei til EU vil gi eurokrisens ofre mer hjelp](#) (Bergens Tidende, 22.03.12)

UDI lover raskere saksbehandling for fagfolk fra tredjeland. Bedrifter som ofte er «kunde» hos UDI, får nå egne kontaktpersoner som skal bidra til at norske virksomheter kan hente kompetent arbeidskraft raskere enn før fra resten av verden, utenfor EØS-området i Europa. Det gjelder ingeniørtunge bedrifter som Det Norske Veritas eller Aker Solutions som importerer fagfolk fra utlandet, og Operaen og Nasjonalballetten som henter utenlandske kunstnere til Norge. (Aftenposten, 20.03.12) [Les mer](#)
Se også: [NAV reiser Europa rundt for å rekruttere ingeniører](#) (Aftenposten, 19.03.12)
[UDI gjør arbeidsinnvandring lettere](#) (Stavanger Aftenblad, 22.03.12)

Kommentar: - Arbeidsinnvandrere må ha rett og plikt til å lære seg norsk. - Vi kan vere i ferd med å få ein ny underklasse blant dei arbeidsinnvandrere som ikkje har lært seg norsk. Vi har vore naive og passive i høve til

språkutfordringa, skriv Arve Bakke, leiar i Fellesforbundet. – Arbeidsinnvandrere som har fått busetjingstillating, og som har som mål å etablere seg i Norge, må ha både ein rett og plikt til å lære seg norsk og få kunnskap om norske arbeidsforhold. Dette må finansierast av det offentlege eller i eit spleiselag saman med bedriftene, skriv Bakke. (Fri Fagbevegelse, 21.03.12) [Les mer](#)

Arbeidsinnvandring årsak til at de bommet grovt på folkeveksten. Statistisk sentralbyrå (SSB) trodde i 2005 at vi ville nå 5 millioner mennesker i Norge først i 2020 - om åtte år. - Dette var før innvandringen fra Øst-Europa virkelig skjøt fart. Men jeg er ikke flau over at vi ikke forutså det, sier SSB-forsker Helge Brunborg. Heller ingen andre forutså en så stor arbeidsinnvandring fra de nye EU-landene. De er to viktige årsaker til at man bommet så kraftig: EØS-reglene om fri flyt av arbeidskraft over landegrensene, og det særnorske økonomiske eventyret, med lønnsvekst og stort behov for mer arbeidskraft. (Aftenposten, 22.03.12) [Les mer](#)

NAV venter flere arbeidsledige, flere nye jobber og høy arbeidsinnvandring.

Norge vil også merke krisen i Europa.

NAV forventer at den oljerelaterte industrien og bygg og anlegg vil gå svært bra, mens den delen av industrien som eksporterer varer til Europa vil merke at etterspørselen går ned. NAV venter at det fortsatt vil komme mange polakker, litauere og svensker til Norge. Siden arbeidsledigheten i Sør-Europa er svært høy, er det grunn til å tro at innvandringen fra landene i Sør-Europa vil øke. Den høye arbeidsinnvandringen fører også til stor befolkningsvekst. (NAV, 20.03.12) [Les mer](#)

I dag ble vi fem millioner. Innvandringen er den viktigste årsaken til befolkningsveksten. Den største veksten i innvandringen kommer fra EU-land i Øst-Europa, særlig Polen, Litauen og Latvia. - Om noen år tror vi innvandringen vil synke fordi norsk økonomi ikke vil være like privilegert i forhold til andre land. Dessuten vil mange andre land trenge arbeidskraften selv. Likevel vil innvandringen holde seg på et høyt nivå frem mot 2030, sier Helge Brunborg, seniorforsker hos SSB. (Bergens Tidende, 19.03.12) [Les mer](#)

Se også: [Arbeidsinnvandring gir vekst i Møre og Romsdal](#) (NRK Møre og Romsdal, 19.03.12)

[Den høye arbeidsinnvandringen gir mannsoverskudd](#) (Stavanger Aftenblad, 19.03.12)

[- I løpet av noen år fordobles antall innbyggere med innvandrerbakgrunn i Troms](#) (Troms Folkeblad, leder, 19.03.12)

ANDRE NYHETER

Krever at ny EU-rett stoppes. Svensk LO og Den europeiske faglige samorganisasjonen er samstemte: Gårdsdagens forslag fra EU-kommisjonen vil innskrenke streikeretten og de vil ikke hindre sosial dumping. - EU-forslaget vil bety en innskrenking av grunnleggende faglige rettigheter, uttaler Wanja Lundby-Wedin, leder i svensk LO. - Forslaget sikrer ikke at vi unngår sosial dumping. Kommisjonen fastholder at det er en grense for kollektive kampskritt, sier det danske sosialdemokratiske parlamentsmedlemmet Ole Christensen. (LO-Aktuelt, 22.03.12) [Les mer](#) Se også saken til høyre

Danmark: Økt innsats mot sosial dumping. Etter tre dagers forhandlinger godkjente dansk LO og arbeidsgiverne i DA i går riksmeklerens meklingsforslag. Partene er blitt enige om å gjøre kampen mot sosial dumping til fast innslag i alle overenskomster. LO og DA skal styrke det fremtidige samarbeidet for å opplyse utenlandske virksomheter om forholdene på det danske arbeidsmarked. (Fri Fagbevegelse, 19.03.12) [Les mer](#)

Håndhevelsesdirektiv: Nye regler for å beskytte utstasjonerte arbeidstakere. Minstekravene til ansettelses- og arbeidsvilkår for utstasjonerte arbeidstakere blir dårlig etterlevd, og EU-kommisjonen foreslår derfor et håndhevelsesdirektiv for å få det indre markedet til å fungere bedre for både arbeidstakere og virksomheter. Noen har tolket EU-domstolens dommer i Viking Line og Laval-sakene slik at økonomisk frihet ble prioritert over sosiale rettigheter og spesielt streikeretten. Det nye håndhevelsesdirektivet bekrefter at dette ikke er tilfellet. (LO-Aktuelt, 21.03.12) [Les mer](#)

Fagbevegelsen i Europa er blitt enige om minstelønn. Debatten om minstelønn har pågått lenge innenfor den europeiske faglige samorganisasjonen, DEFS, fordi noen organisasjoner mener man burde ha en felles europeisk minstelønn. I praksis ville det vært umulig. Nå er man blitt enige om å være uenige: Der man ønsker en minstelønn kan dette skje på to måter, enten gjennom en lovregulering eller gjennom tariffavtaler. (LO Brussel, 14.03.12) [Les mer](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafø Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafø, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafø.no